

Svet
Evropske unije

Bruselj, 3. julij 2024
(OR. en)

11623/24

LIMITE

CORLX 733
CFSP/PESC 1035
RELEX 910
COARM 143
FIN 623
CONUN 147
COTER 139

DOPIS

Pošiljatelj: Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik: delegacije

Št. predh. dok.: 10572/22

Zadeva: Omejevalni ukrepi (sankcije)
– posodobitev najboljših praks EU za učinkovito izvajanje omejevalnih ukrepov

Najboljše prakse EU
za učinkovito izvajanje omejevalnih ukrepov

	<u>Stran</u>
<u>Uvod</u>	3
A. <u>Uvrstitev oseb in subjektov, za katere veljajo ciljni omejevalni ukrepi, na seznam in ugotavljanje njihove istovetnosti</u>	4
I. Ugotavljanje istovetnosti oseb ali subjektov s seznama	4
II. Zahtevki v zvezi z napačno identiteto	5
III. Črtanje s seznama	9
B. <u>Finančni omejevalni ukrepi</u>	12
I. Zakonodajni okvir	12
II. Upravna in sodna zamrznitev, zaseg in zaplemba	13
III. Obseg finančnih omejevalnih ukrepov	13
IV. Vloga gospodarskih subjektov in državljanov	16
V. Uporaba informacij s strani pristojnih organov	17
VI. Sredstva	18
VII. Gospodarski viri	20
VIII. Lastništvo in nadzor	23
IX. Delovanje za račun	28
X. Pravni subjekti s seznama	30
XI. Odstopanja	30
XII. Vodilo pri obravnavi zahtevkov za odstopanja	32
C. <u>Prepovedi dobave blaga</u>	35
D. <u>Usklajevanje in sodelovanje</u>	35

Uvod

1. Svet je 8. decembra 2003 sprejel smernice za izvajanje in ocenjevanje omejevalnih ukrepov v okviru SZVP¹ (v nadaljnjem besedilu: smernice). V teh smernicah je bilo predlagano, da naj bi za nadzorovanje in spremljanje izvajanja takšnih omejevalnih ukrepov skrbel poseben organ Sveta. COREPER je zatem 26. februarja 2004 pooblastil Delovno skupino svetovalcev za zunanje zadeve, da ob že danih nalogah spremlja in ocenjuje tudi omejevalne ukrepe EU, pri čemer se redno sestaja v sestavi posebnega organa za sankcije, teh sestankov pa se po potrebi udeležujejo tudi strokovnjaki iz glavnih mest. Naloge tega organa zajemajo tudi razvoj najboljših praks med državami članicami v zvezi z izvajanjem omejevalnih ukrepov.
2. Ta dokument naj bi neprestano pregledovali, zlasti da bi dodajali najboljše prakse v zvezi z izvajanjem omejevalnih ukrepov.
3. Najboljše prakse naj bi veljale za splošna *priporočila*, ki niso izčrpna, v zvezi z učinkovitim izvajanjem omejevalnih ukrepov v skladu z veljavnim pravom Unije in nacionalno zakonodajo. Te prakse niso pravno zavezujoče in se ne bi smele razlagati, kot da priporočajo kakršen koli ukrep, ki ne bi bil združljiv z veljavno zakonodajo Unije ali nacionalno zakonodajo, vključno z zakonodajo na področju varstva podatkov.
4. S tem dokumentom se ne bi smelo podvajati obstoječe delo, temveč naj bi se ugotovili ključni elementi izvajanja sankcij ob upoštevanju:
 - posebnega položaja v okviru pravnega sistema Evropske unije,
 - pregleda trenutnega stanja izvajanja sankcij, ki ga opravlja RELEX/Organ za sankcije,
 - pomena poudarjanja nekaterih že obstoječih najboljših praks, ki odražajo trenutne prednostne naloge držav članic.

¹ Dokument Sveta 15579/03, nazadnje posodobljen z dok. 11205/12.

V tem dokumentu se izraz „izvzetje“ nanaša na uporabe, ki jih uredbe ne prepovedujejo, medtem ko se „odstopanje“ nanaša na uporabe, ki so prepovedane, razen če jih odobri pristojen organ². V pričujočem dokumentu se glagoli v sedanjem in prihodnjem času, glagol „morati“ in besedna zveza „imeti obveznost“ nanašajo na pravne obveznosti, ne glede na to, ali jih nalagajo uredbe EU ali drugi mednarodni ali nacionalni zakoni ali zakoni Unije; oblika „naj bi“ se nanaša na najboljšo prakso; medtem ko se oblika „(bi) lahko“ nanaša na predloge, ki bi lahko bili ustrezni glede na okoliščine in druge ustrezne zakone in postopke.

A. Uvrstitev oseb in subjektov, za katere veljajo ciljni omejevalni ukrepi, na seznam in ugotavljanje njihove istovetnosti

I. Ugotavljanje istovetnosti oseb ali subjektov s seznama

5. Da bi izboljšali učinkovitost finančnih omejevalnih ukrepov in omejitve glede sprejema oseb ter se izognili nepotrebnim težavam, ki jih povzročajo homonimi ali skoraj enaka imena (možnost „napačne identitete“), naj bi bilo v trenutku ugotavljanja istovetnosti na voljo čim več posebnih identifikatorjev, ki naj bi bili objavljeni ob sprejetju omejevalnega ukrepa. Pri fizičnih osebah naj bi podatki vključevali zlasti priimek in ime (če je na voljo, tudi v izvornem jeziku) z ustreznim prečrkovanjem, kot je navedeno v potnih listinah, ali prečrkovana v skladu s standardi Mednarodne organizacije za civilno letalstvo (ICAO), vzdevke, spol, datum in kraj rojstva, državljanstvo, naslov ter številko osebne izkaznice ali potnega lista. V vsakem primeru naj bi bilo prečrkovanje v skladu s standardi ICAO navedeno vedno in v vseh jezikovnih različicah pravnega akta, ki uvaja omejevalne ukrepe. V zvezi s subjekti naj bi podatki vključevali predvsem polno ime, glavni sedež podjetja, kraj registracije poslovalnice, datum registracije in njeno številko.

² Izjeme od sankcij EU so običajno v obliki odstopanj ali izvzetij. Odstopanja pomenijo, da se lahko omejeno (prepovedano) dejanje izvede šele po tem, ko pristojni nacionalni organ da dovoljenje zanj. Izvzetja pomenijo, da se omejitev ne uporablja, kadar namen ukrepa sovпада s področjem uporabe izvzetja; zato lahko osebe, za katere velja izvzetje, brez odlašanja izvedejo zadevno dejanje.

6. Po uvrstitvi (fizične ali pravne) osebe ali subjekta na seznam naj bi se identifikatorji neprestano preverjali, da bi jih podrobneje opredelili in dopolnili, pri čemer naj bi sodelovali vsi, ki lahko k temu pripomorejo. Vzpostavili naj bi se postopki, s katerimi bi zagotovili takšno neprekinjeno preverjanje, pri katerem naj bi sodelovali vsi, ki lahko pripomorejo k tem prizadevanjem, zlasti vodje misij EU v zadevni tretji državi, pristojni organi in agencije v državah članicah in finančne institucije. Kar zadeva ukrepe, usmerjene proti tujim režimom, bi lahko vsako naslednje predsedstvo pozvalo zadevne vodje misij EU, naj preverijo in po možnosti spremenijo in/ali dopolnijo podatke o ugotavljanju istovetnosti oseb ali subjektov s seznama. Posodobljeni seznama z dopolnjenimi podatki za ugotavljanje istovetnosti se sprejmejo v skladu z osnovnim aktom.
7. Uskladile naj bi se oblike seznamov oseb ali subjektov in njihovi identifikatorji.

II. Zahtevki v zvezi z napačno identiteto

8. Če so podatki o osebi ali subjektu s seznama omejeni le na ime te osebe/subjekta, bi lahko bila uvrstitev osebe ali subjekta na seznam v praksi težavna zaradi potencialno dolgega seznama možnih ustrežajočih zadetkov. Zaradi tega so nujni dodatni identifikatorji. Kljub dodatnim identifikatorjem pa bi bilo lahko razlikovanje med osebami ali subjekti s seznama in osebami ali subjekti, ki niso uvrščeni na seznam, še vedno težavno. V nekaterih primerih bi se lahko zgodilo, da se zamrznejo sredstva osebe/subjekta, proti kateri/kateremu omejevalni ukrepi niso bili usmerjeni, ali da se osebi prepove vstop na ozemlje držav članic EU zaradi identifikatorjev, ki se ujemajo z identifikatorji osebe/subjekta s seznama. Države članice in Komisija naj bi vzpostavile postopke, s katerimi bi zagotovile, da so njihove ugotovitve glede zahtevkov v zvezi z domnevno napačno identiteto s tega vidika usklajene. Države članice, Komisija, ESZD in Svet naj bi sodelovali, da bi se izognili pozitivnemu zadetku, do katerega pride zaradi pomanjkljivih identifikatorjev.

9. Gospodarskim subjektom naj bi se svetovalo, naj ne navezujejo poslovnih stikov z osebami ali subjekti, s katerimi se razpoložljivi identifikatorji popolnoma ujemajo, razen če je jasno, da ne gre za osebo ali subjekt s seznama. Države članice, Komisija, ESZD in Svet naj bi izmenjali informacije, če identificirajo osebo ali subjekt, ki ni uvrščen na seznam in katerega identifikatorji se v celoti ujemajo z identifikatorji osebe ali subjekta na seznamu. Omejena dostopnost identifikatorjev ne more upravičiti poslovanja z osebo ali subjektom s seznama.
- 9a. Prav tako pa je pomembno zagotoviti, da se fizičnim osebam, s katerimi se razpoložljivi identifikatorji popolnoma ujemajo, čeprav trdijo, da omejevalni ukrepi niso usmerjeni proti njim, med preiskavami, opisanimi v odstavkih od 10 do 16, ne odtegnejo sredstva, potrebna za zadovoljevanje njihovih osnovnih potreb³. Z drugačnim pristopom bi osebe, ki lahko sčasoma dokažejo, da omejevalni ukrepi niso usmerjeni proti njim, obravnavali strože od oseb, proti katerim so taki ukrepi dejansko usmerjeni, saj se lahko za slednje uporabljajo običajna odstopanja za zadovoljevanje njihovih osnovnih potreb.
- 9b. Takim fizičnim osebam naj bi bilo na primer dovoljeno odpreti nov bančni račun, vendar naj bi ustrezni gospodarski subjekti sredstva na tem računu proaktivno obravnavali kot zamrznjena med izvajanjem nadaljnjih preiskav (glej odstavke od 10 do 16 v nadaljevanju) o tem, ali je fizična oseba uvrščena na seznam. V tem vmesnem obdobju naj bi se zadevnim fizičnim osebam omogočilo, da pridobijo ustrezna dovoljenja od pristojnega nacionalnega organa. Če pa se pozneje izkaže, da niso uvrščene na seznam in da dovoljenje ni potrebno, se zamrznitev sredstev razveljavi, dovoljenja pa niso več potrebna. Gospodarski subjekti se v primeru zahtevkov glede napačne zamrznitve sredstev osebe, ki ni uvrščena na seznam, lahko sklicujejo na varstvo, zagotovljeno s klavzulo o izvzetju od odgovornosti (glej odstavek 37 v nadaljevanju).

³ Tak primer je lahko begunec, ki zaprosi za dostop do bančnega računa zaradi prejemanja socialne podpore.

a) Preiskave s strani pristojnih organov

10. Če oseba/subjekt, čigar sredstva ali gospodarski viri se zamrznejo, trdi, da omejevalni ukrepi niso bili usmerjeni proti njej/njemu, naj bi stopila/stopil v stik s finančno institucijo, v kateri so bila sredstva ali gospodarski viri zamrznjeni, ali s pristojnim organom, ki je naveden na spletnih straneh, naštetih v prilogah k uredbam EU. Če je kreditna ali finančna institucija ali drug gospodarski subjekt v dvomih, ali je stranka dejansko oseba/subjekt s seznama, naj bi uporabila vse vire, ki so ji na voljo, da bi ugotovila istovetnost te stranke. Če poizvedovanje ni uspešno, naj bi gospodarski subjekt obvestil pristojne organe ustrezne države članice.
11. Če oseba, ki želi vstopiti v EU, trdi, da ni oseba, uvrščena na seznam z omejevalnimi ukrepi, in/ali kadar so mejni organi/organi za priseljevanje po uporabi vseh virov, ki so jim na voljo za ugotavljanje istovetnosti te osebe, v dvomih, ali je ta oseba dejansko oseba s seznama, naj bi mejni organi/organi za priseljevanje obvestili o zahtevku ali poizvedbi pristojne organe ustrezne države članice⁴.
12. V obeh primerih naj bi pristojni organi preučili zahtevek ali poizvedbo⁵.

b) Pozitivni sklep v zvezi z napačno identiteto

⁴ Včasih so organi, pristojni za priseljevanje, pristojni organi tudi v tem primeru.

⁵ V primerih uvrstitve na seznam na podlagi resolucij VSZN bi lahko bilo za pristojne organe težko, da sami opravijo takšno preiskavo; v takšnih primerih naj bi se držali postopka iz (c)(ii).

13. Kadar pristojni organi po preučitvi zadeve sklenejo, da ob upoštevanju vseh ustreznih dejstev in okoliščin zadevna oseba/subjekt ni oseba/subjekt s seznama, naj bi o tej ugotovitvi obvestili osebo/subjekt in/ali gospodarske subjekte ali zadevne mejne organe/organe za priseljevanje. Kjer je to ustrezno, naj bi obvestili tudi druge države članice, Komisijo, ESZD in Svet, zlasti zaradi možnosti, da bi lahko zadevna oseba/subjekt naletel na podobne težave v drugih državah članicah.
14. Kadar pristojni organi po preučitvi zadeve sklenejo, da ob upoštevanju vseh ustreznih dejstev in okoliščin zadevna oseba/subjekt *je* oseba/subjekt s seznama, naj bi o tej ugotovitvi obvestili, kjer je to ustrezno, osebo/subjekt in/ali gospodarske subjekte ali zadevne mejne organe/organe za priseljevanje.

(c) Negotovost v zvezi z zahtevki

(i) Zadeve v zvezi z avtonomnimi omejevalnimi ukrepi EU

15. Kadar pristojni organi *ne* morejo ugotoviti pravilnosti zahtevka glede napačne identitete in zahtevkov ni očitno neutemeljen, naj bi bile države članice, Komisija in ESZD obveščene o tem zahtevku, če je to relevantno, zadevo pa naj bi obravnaval Svet, po možnosti na podlagi dodatnih informacij, ki jih priskrbi država, ki je predlagala uvrstitev osebe na seznam, ali vodje misij EU v zadevni tretji državi, kjer je to ustrezno, da bi tako dognali, če gre dejansko za primer napačne identitete.

(ii) Zadeve v zvezi z omejevalnimi ukrepi, uvedenimi na podlagi resolucij Varnostnega sveta ZN

16. Kadar pristojni organi *ne* morejo ugotoviti pravilnosti zahtevka v zvezi z napačno identiteto in zahtevki ni očitno neutemeljen, naj bi bile države članice in Komisija obveščene o tem zahtevku, če je to relevantno. Država članica, ki je preučila zahtevek, ali Komisija naj bi se posvetovala z Odborom ZN za sankcije, ki je bil ustanovljen na podlagi zadevne resolucije VSZN, in po možnosti prek tega odbora z državo, ki je predlagala uvrstitev na seznam. Vprašanje bi se lahko po potrebi predložilo temu odboru v odločilno razsodbo. Ta naj bi se sporočila državam članicam in Komisiji.

(d) Ugotovitve sodišča

17. Če se je sodišče ali razsodišče države članice izreklo o zahtevkih glede napačne identitete, naj bi to pristojni organi te države sporočili vsem drugim državam članicam, Komisiji in ESZD.

III. Črtanje s seznama

(a) črtanje s seznama v zvezi z avtonomnimi sankcijami EU

18. Za verodostojnost in zakonitost omejevalnih postopkov je bistven pregleden in učinkovit postopek za črtanje s seznama. S takšnim postopkom bi se lahko izboljšala tudi kakovost odločitev o uvrstitvi na seznam. Črtanje s seznama bi bilo primerno v različnih primerih, vključno zaradi dokazane napačne uvrstitve na seznam, tehtnih naknadnih sprememb dejstev, odkritja dodatnih dokazov, smrti osebe na seznamu ali stečaja subjekta na seznamu. Pravzaprav je črtanje s seznama ustrezno vedno, ko merila za uvrstitev na seznam niso več izpolnjena.

19. Pri obravnavi zahtevka za črtanje s seznama⁶ naj bi se upoštevale vse ustrezne informacije. Ne glede na predložitev zahtevkov za črtanje s seznama se v vseh državah članicah opravlja redni pregled, kakor je določeno v ustreznem pravnem aktu, da se ugotovi, ali še obstajajo razlogi za ohranitev osebe ali subjekta na seznamu.
20. Pri pripravi teh rednih pregledov naj bi državo, ki je predlagala uvrstitev na seznam, zaprosili za mnenje, ali je treba obdržati to uvrstitev na seznam, vse države članice pa naj bi preudarile, ali imajo dodatne informacije, ki bi jih lahko predložile. Kakršna koli odločitev o črtanju s seznama naj bi se kar najhitreje uveljavila.
21. Osebe in subjekti, uvrščeni na seznam, lahko sprožijo postopek proti aktu, naslovljenemu nanje⁷. Takšni postopki se obravnavajo na Splošnem sodišču EU. Pritožbo na sodbo Splošnega sodišča obravnava Evropsko sodišče⁸.

⁶ Postopkovne podrobnosti glede zahtevkov za črtanje s seznama v zvezi z avtonomnimi ukrepi EU so v odstavkih 19 in 20 Priloge I k smernicam.

⁷ Sodišče EU je odločilo, da lahko tudi tretja država šteje za „pravno osebo“, na katero se sankcije EU neposredno nanašajo, in lahko vloži ničnostno tožbo, čeprav EU nima vzajemne pravice pred sodišči tretjih držav (sodba v zadevi Venezuela proti Svetu, C-872/19 P).

⁸ Sodišče je na primer odločilo o pritožbi, da mora EU, kadar je sklep EU o uvrstitvi na seznam sprejet in nato podaljšan na podlagi postopka tretje države zoper osebo, uvrščeno na seznam, dokazati, da je oseba v tej tretji državi deležna ravni varstva, kar zadeva pravico do obrambe in učinkovitega sodnega nadzora, ki je enakovredna varstvu, ki se zagotavlja v EU (zadeva Azarov/Svet, C-530/17 P).

22. Razglasitev ničnosti aktov, ki uvajajo omejevalne ukrepe proti osebi ali subjektu, nima učinka takoj po izreku sodbe Sodišča, razen če je to izrecno navedeno v sodbi. Učinki aktov, ki so bili razglašeni za nične na prvi stopnji, se zadržijo do poteka roka za vložitev pritožbe na Evropskem sodišču (dva meseca in deset dni od vročitve sodbe). V tem času lahko pristojna institucija EU odpravi ugotovljene kršitve tako, da sprejme, če je to ustrezno, nove omejevalne ukrepe, ki se nanašajo na zadevne osebe in subjekte. Institucija EU lahko tudi vložiti pritožbo; v tem primeru ostane seznam veljaven v celoti, dokler pritožba ni razrešena. Po obdobju dveh mesecev in desetih dni bodo omejevalni ukrepi proti tej osebi ali subjektu odpravljeni ali pa bi lahko ostali veljavni v celoti, odvisno od tega, ali institucija ali drugi akterji sklenejo, da bodo sprejeli katerega koli od navedenih ukrepov.

(b) črtanje s seznama v okviru ZN (kontaktna točka, varuh človekovih pravic)

23. Varnostni svet ZN je 19. decembra 2006 sprejel Resolucijo št. 1730 (2006), s katero je generalni sekretar vzpostavil kontaktno točko v okviru sekretariata za sprejemanje zahtevkov za črtanje s seznama. Vlagatelji zahtevka, ki niso navedeni na seznamu sankcij proti Al Kajdi, lahko predložijo zahtevke za črtanje s seznama kontaktni točki ali prek svoje države prebivališča ali državljanstva. Vlagatelji zahtevka, ki so navedeni na seznamu sankcij proti Al Kajdi, lahko svoje zahtevke za črtanje s seznama predložijo prek urada varuha človekovih pravic⁹.

24. Če je oseba črtana s seznama sankcij ZN, se zadevni pravni akti EU ustrezno spremenijo.

⁹ Glede postopkovnih podrobnosti za zahtevke za črtanje s seznama v zvezi z ukrepi ZN glej <http://www.un.org/sc/committees>.

B. Finančni omejevalni ukrepi

I. Zakonodajni okvir

25. Uredbe EU, ki uvajajo ukrepe zamrznitve, se neposredno uporabljajo v državah članicah EU in jih ni treba prenesti v nacionalno pravo. Uredbe o sankcijah pa zahtevajo od držav članic, da sprejmejo zakonodajo, v kateri so določene kazni za kršitev omejevalnih ukrepov. V njih je tudi določeno, da države članice imenujejo pristojne organe, določene z uredbami, in jih navedejo na spletnih straneh, navedenih v prilogah k uredbam, kar lahko pomeni izvedbene ukrepe na nacionalni ravni. Poleg zakonodaje, ki jo je sprejela Unija, naj bi države članice po potrebi uvedle dodaten zakonodajni okvir, zakone ali predpise za zamrznitev sredstev in finančnega premoženja ter gospodarskih virov oseb in subjektov, za katere veljajo omejevalni ukrepi na nacionalni ravni, vključno z osebami ali subjekti, vpletenimi v teroristična dejanja, ter za prepoved, da se sredstva in gospodarski viri dajo na razpolago ali v korist takšnim osebam in subjektom, in sicer zlasti z upravnimi ukrepi zamrznitve in/ali z uporabo sodnih nalogov za zamrznitev z enakim učinkom. To naj bi bilo v skladu z ustreznimi standardi FATF, zlasti s priporočilom št. 6 o ciljnih finančnih sankcijah v zvezi s terorizmom in financiranjem terorizma¹⁰.
26. Takšni ukrepi naj bi nacionalnim organom omogočili, da nemudoma odredijo in odobrijo zamrznitev vseh sredstev in gospodarskih virov, ki pripadajo osebi ali subjektu s seznama v jurisdikciji zadevne države članice, so v lasti te osebe ali subjekta ali pa jih ta nadzira ali z njimi razpolaga, obenem pa bi se ukrepi lahko nanašali tudi na osebe in subjekte, ki imajo glavni sedež, dejavnosti in cilje v Evropski uniji. Bili naj bi tudi podlaga za ukrepe zamrznitve, dokler se ne sprejmejo sklepi o ukrepih EU za izvajanje resolucij VSZN¹¹.

¹⁰ Standardi FATF zajemajo štirideset priporočil o boju proti pranju denarja in financiranju terorizma ter širjenju orožja, ki so na voljo na naslovu <https://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/recommendations/pdfs/fatf%20recommendations%202012.pdf>.

¹¹ Brez poseganja v sprejetje uredbe EU o omejevalnih ukrepih proti teroristom, ki delujejo znotraj EU, na podlagi člena 75 PDEU.

27. V nadaljevanju so navedene najboljše prakse za izvajanje ukrepov Unije za zamrznitev sredstev in tudi ustrezna vodila glede izvajanja nacionalnih ukrepov zamrznitve.

II. Upravna in sodna zamrznitev, zaseg in zaplomba

28. Upravna zamrznitev bi se na splošno lahko štela predvsem za ukrep, s katerim se ustvari podlaga za splošno preprečitev vsakršne uporabe zamrznjenih sredstev in gospodarskih virov ter vseh transakcij oseb ali subjektov, ki jih je pristojni organ uvrstil na seznam. Upravno zamrznitev je treba ločiti od sodne zamrznitve, zasega in zaplembe, ki jih ni mogoče odrediti v okviru omejevalnih ukrepov, temveč le kot nacionalni izvršilni ukrep.

29. Če je tako določeno v nacionalni zakonodaji o kaznih, ki se uporabljajo v primeru kršitve sankcij¹², je preventivno zamrznitev, zaseg in zaplembo mogoče uporabiti kot kazen za kršitev omejevalnih ukrepov.

III. Obseg finančnih omejevalnih ukrepov

30. Finančni omejevalni ukrepi v okviru uredb EU zajemajo:

- zamrznitev sredstev in gospodarskih virov oseb in subjektov s seznama ter
- prepoved, da se sredstva in gospodarski viri dajo na razpolago takšnim osebam in subjektom.

31. Opredelijo se izrazi „zamrznitev sredstev“, „zamrznitev gospodarskih virov“, „sredstva“ in „gospodarski viri“, v posameznih uredbah pa se predvidijo izvzetja in odstopanja od ukrepov. Nekateri predlogi za zadevno standardno besedilo so navedeni v smernicah.

¹² Uredbe o sankcijah zahtevajo od držav članic, da sprejmejo zakonodajo, v kateri so določene kazni za kršitev omejevalnih ukrepov (glej odstavek 19).

32. Finančni omejevalni ukrepi ne vključujejo spremembe lastništva zamrznjenih sredstev in gospodarskih virov in niso kazenski ukrepi.
33. Po začetku veljavnosti uredb, ki uvajajo ukrepe zamrznitve, imajo te uredbe prednost pred vsemi nezdružljivimi pogodbenimi dogovori. Uredbe se torej uporabljajo ne glede na pravice ali obveznosti, določene s pogodbo, sklenjeno pred začetkom veljavnosti uredb, in preprečujejo izpolnitev aktov, s katerimi se izvajajo pogodbe, sklenjene pred začetkom veljavnosti uredb¹³.
34. Zamrznitev zajema vsa sredstva in gospodarske vire, ki pripadajo ali so v lasti oseb in subjektov s seznama, pa tudi sredstva in gospodarske vire, s katerimi takšne osebe in subjekti razpolagajo ali jih nadzirajo. Razpolaganje ali nadzor naj bi zajemala vse situacije, v katerih lahko oseba ali subjekt s seznama brez lastništva zakonito razpolaga s sredstvi ali gospodarskimi viri, katerih ni lastnik, ali jih prenaša, ne da bi za to potrebovala predhodno odobritev zakonitega lastnika. Šteje se, da oseba s seznama razpolaga s sredstvi ali gospodarskimi viri ali jih nadzira, če med drugim:
- (a) ima bankovce ali dolžniška potrdila, izdana na nosilca,
 - (b) ima v svojih prostorih premičnine, ki jih ima v lasti skupaj z osebo ali subjektom, ki ni uvrščen na seznam,
 - (c) je pridobila polna ali podobna pooblastila, da zastopa lastnika, kar ji omogoča, da odreja prenos sredstev, ki niso v njeni lasti (npr. za namene vodenja posebnega bančnega računa), ali
 - (d) je roditelj ali varuh, ki upravlja bančni račun mladoletne osebe v skladu z veljavno nacionalno zakonodajo.
- Pojma lastništva in nadzora v kontekstu prepovedi dajanja sredstev in gospodarskih virov na razpolago sta podrobneje opisana v oddelku B dela VIII.

¹³ Sodba v zadevi Möllendorf, C-117/06, EU:C:2007:596, točka 62.

35. Zamrznitev naj načeloma ne bi vplivala na sredstva in gospodarske vire, ki jih osebe in subjekti s seznama nimajo v lasti ali jim ne pripadajo, z njimi ne razpolagajo ali jih ne nadzirajo. Tako na primer niso zajeta sredstva in gospodarski viri delodajalca določene osebe, ki ni uvrščen na seznam, razen če jih ta oseba nadzira ali z njimi razpolaga. Prav tako niso zajeta sredstva in gospodarski viri subjekta, ki ni uvrščen na seznam in ima ločeno pravno osebnost od osebe ali subjekta s seznama, razen če jih oseba ali subjekt s seznama nadzira ali z njimi razpolaga. Kljub temu pa so v praksi v celoti zajeta sredstva in gospodarski viri, ki jih imata v skupni lasti oseba ali subjekt s seznama in oseba ali subjekt, ki ni uvrščen na seznam.
36. Oseba ali subjekt, ki ni uvrščen na seznam, lahko naknadno zaprosi za dovoljenje za uporabo takšnih sredstev in gospodarskih virov, kar bi lahko vključevalo ločitev skupnega lastništva, da bi se lahko delež te osebe odmrznil.

Izvetje od odgovornosti

37. Oseba ali subjekt, ki izvršuje zamrznitev, pri čemer ni malomarna in ravna v dobri veri, da je takšno dejanje v skladu z uredbo, ne velja za odgovorno¹⁴ v razmerju do osebe ali subjekta, ki je predmet takšnega ukrepa. Dejanja oseb in subjektov ne smejo povzročiti odgovornosti, če ti niso vedeli ali imeli utemeljenega razloga za sum, da bi s svojimi dejanji lahko kršili omejevalne ukrepe. V ta namen je v večini uredb vključena določba o izvetju od odgovornosti, v oddelku G dela III smernic pa je navedeno zadevno standardno besedilo.

¹⁴ Tudi kazensko; glej sodbo v zadevi Mohsen Afrasiabi in drugi, C-72/11, EU:C:2011:874, točka 55.

38. Osebe ali subjekti, ki izpolnjujejo obveznosti po uredbah, v razmerju do osebe ali subjekta s seznama niso odgovorni za škodo, ki bi jo lahko zaradi tega utrpela slednja oziroma slednji. Dokazno breme, da izpolnitev takšnega odškodninskega zahtevka ni prepovedana, nosi oseba, ki uveljavlja ta zahtevek. V ta namen je v več uredbah vključena določba o odsotnosti terjatev, v oddelku H dela III smernic pa je navedeno zadevno standardno besedilo.

IV. Vloga gospodarskih subjektov in državljanov

39. Uredbe, ki uvajajo ukrepe zamrznitve, se med drugim uporabljajo za pravne subjekte EU in druge gospodarske subjekte, vključno s finančnimi in kreditnimi institucijami, ki poslujejo v celoti ali delno v EU, ter za državljane EU.
40. Zakonodaja o preprečevanju pranja denarja nekaterim podjetjem in poklicem nalaga določene zahteve glede preverjanja istovetnosti strank in glede preprečevanja anonimnih transakcij v nekaterih okoliščinah. V nekaterih primerih lahko uredbe, ki nalagajo finančne omejevalne ukrepe, uvajajo dodatne obveznosti za gospodarske subjekte, da „poznajo svoje stranke“. V ta namen glej tudi oddelek B dela VIII o lastništvu in nadzoru.

41. Vse osebe in subjekti, ki spadajo v pristojnost Unije, morajo pristojnim organom sporočiti vse informacije, ki so jim na voljo in ki bi lahko olajšale uporabo finančnih omejevalnih ukrepov. To vključuje podrobnosti o zamrznjenih računih (imetnik računa, številka, vrednost zamrznjenih sredstev) in druge podrobnosti, ki bi lahko bile koristne, npr. podatke o identiteti oseb ali subjektov s seznama in, kjer je to ustrezno, podrobnosti o prilivih, ki se knjižijo v dobro zamrznjenega računa v skladu s posebno ureditvijo finančnih in kreditnih institucij, o poskusih strank ali drugih oseb, da bi brez dovoljenja dale osebi ali subjektu s seznama na razpolago sredstva ali gospodarske vire, in informacije, po katerih bi bilo mogoče sklepati, da so se ukrepi zamrznitve zaobšli. Prav tako morajo sodelovati s pristojnimi organi pri preverjanju informacij. Kjer je to ustrezno, bi lahko priskrbeli tudi podrobnosti o osebah in subjektih, katerih imena so zelo podobna ali enaka imenom oseb ali subjektov s seznama.

V. Uporaba informacij s strani pristojnih organov

42. Uredbe določajo, da lahko pristojni organi uporabijo prejete informacije le v namene, za katere so bile te priskrbljene. To vključuje zagotavljanje učinkovitega izvajanja ukrepov in kazenskega pregona ter, kjer je tako določeno v uredbi, sodelovanja z ustreznim odborom ZN za sankcije. Pristojni organi torej smejo na podlagi ustreznih uredb ali ustrezne nacionalne zakonodaje med drugim izmenjevati informacije:

- s Komisijo, Svetom, ESZD in pristojnimi organi drugih držav članic,
- z organi kazenskega pregona in z ustreznimi sodišči in rzsodišči, odgovornimi za izvrševanje uredb o uvedbi ukrepov zamrznitve in zakonodaje o preprečevanju pranja denarja,
- z drugimi preiskovalnimi organi in organi pregona,
- s pristojnim odborom ZN za sankcije in
- s kreditnimi in finančnimi institucijami, kolikor je to potrebno za izvrševanje finančnih omejevalnih ukrepov ali za preprečevanje pranja denarja.

43. Pristojnim organom naj se ne bi preprečilo, da v skladu z nacionalno zakonodajo izmenjujejo informacije s pristojnimi organi ustreznih tretjih držav in med seboj, kadar je to potrebno za pomoč pri povrnitvi odtujenega premoženja. Uredbe določajo, da morajo pristojni organi in Komisija izmenjavati informacije¹⁵.

VI. Sredstva

(a) Zamrznitev sredstev, ki pripadajo, so v lasti, z njimi razpolaga ali jih nadzira oseba ali subjekt s seznama

44. Zamrznitev sredstev v nasprotju z zaplembo ne vpliva na lastništvo zadevnih sredstev. Od oseb, ki razpolagajo s sredstvi v lasti osebe ali subjekta s seznama (npr. če so bila sredstva izročena kreditni instituciji kot poroštvo) ali takšna sredstva nadzirajo, se ne zahteva, da se odrečejo takšnemu razpolaganju ali nadzoru ali da pridobijo dovoljenje, da to nadaljujejo.
45. Za vsakršno uporabo in ravnanje s sredstvi, obračanje in spremembe, kot je upravljanje portfelja, bodisi s strani osebe s seznama ali druge osebe, ki razpolaga s takšnimi sredstvi ali jih nadzira, je potrebno predhodno dovoljenje. Skupno lastništvo sredstev ne izniči te zahteve, čeprav premoženje tretje strani kot tako po uredbah ni zamrznjeno.
46. Upniki osebe ali subjekta s seznama lahko brez dovoljenja prenesejo svoje terjatve (tj. zahtevke, ki prinašajo finančne koristi) do osebe ali subjekta s seznama na katerokoli osebo, ki ni uvrščena na seznam. Oseba ali subjekt s seznama pa nasprotno potrebuje dovoljenje, da prenese svojo terjatev do katerekoli druge osebe ali subjekta na katerokoli drugo osebo.

¹⁵ Glej na primer člen 9(3) Uredbe Sveta (EU) št. 270/2011 z dne 21. marca 2011 o omejevalnih ukrepih zoper nekatere osebe in subjekte glede na razmere v Egiptu.

47. Osebi ali subjektu s seznama oziroma osebi ali subjektu, ki ni uvrščen na seznam, ki uveljavlja odškodninski zahtevek zoper osebo ali subjekt s seznama, je prepovedano uveljavljati pravico do pobota, razen če je to predhodno dovoljeno.
48. Uredbe ne dajejo pravice do zaplembe gotovine in denarnih sredstev, ki jih ima pri sebi oseba s seznama; takšna zaplemba bi lahko bila ustrezna v nekaterih okoliščinah po nacionalni zakonodaji. Vseeno pa morajo organi preprečiti, da se takšna sredstva obračajo, prenašajo, spreminjajo, uporabljajo, se do njih dostopa ali se z njimi ravna na način, ki ga uredbe prepovedujejo. Kadar organi vedo, da ima oseba s seznama pri sebi gotovino ali druga sredstva, lahko vseeno izkoristijo svoja pooblastila v okviru obstoječega pravnega okvira, na primer na podlagi zakonodaje s področja boja proti terorizmu in pranju denarja. Od držav članic bi se lahko zahtevalo, da spoštujejo privilegije in imunitete, ki jih ima po mednarodnem pravu oseba s seznama, kar bi lahko omejilo možnosti ukrepanja¹⁶.

(b) Dajanje sredstev na razpolago osebi ali subjektu s seznama

49. Dajanje sredstev na razpolago osebi ali subjektu s seznama, najsi bo to kot plačilo blaga in storitev, darilo, vračilo sredstev, ki so bila prej vezana po pogodbenem dogovoru, ali drugo, je na splošno prepovedano, razen če pristojni organ izda dovoljenje v skladu z ustreznim odstopanjem, določeno v uredbi (glej tudi del X o odstopanjih).
50. Obresti, ki se natečejo od zamrznjenega računa, in plačila, zapadla na podlagi predhodnih pogodb, sporazumov ali obveznosti, pa se lahko vknjižijo na ta račun brez predhodnega dovoljenja¹⁷.

¹⁶ Na primer, če oseba s seznama potuje na sedež mednarodne organizacije in se pri tem uporabljajo posebne določbe ustreznega sporazuma o sedežu.

¹⁷ Glej smernice, odstavek 83, pododstavek 2.

51. Razen teh primerov potrebuje predhodno dovoljenje tudi tretja stran, ki želi prenesti sredstva osebi s seznama. Finančni ali kreditni instituciji v EU, ki prejme sredstva, ki jih je tretja oseba prenesla na zamrznjen račun, je dovoljeno, da takšna sredstva vknjiži v dobro tega računa brez predhodnega dovoljenja¹⁸. Če oseba prenese sredstva na zamrznjen račun brez predhodnega dovoljenja, a trdi, da je šlo za pomoto, bo morala zaprositi za dovoljenje, da se ji sredstva vrnejo, s čimer se pristojnemu organu omogoči, da preveri to trditev. Vseeno pa lahko finančna institucija popravi brez dovoljenja v svojem računovodskem sistemu lasten prenos sredstev na zamrznjen račun, če je do tega prišlo po pomoti.
52. Nacionalna zakonodaja lahko določa postopke za ravnanje s sredstvi, ki so predmet poskusa prenosa, ki krši omejevalne ukrepe.

VII. Gospodarski viri

(a) Zamrznitev gospodarskih virov, ki pripadajo, so v lasti, z njimi razpolaga ali jih nadzira oseba ali subjekt s seznama

53. Gospodarski viri se zamrznejo, da bi se preprečila njihova uporaba kot vzporedno ali nadomestno plačilno sredstvo in da bi se preprečilo izogibanje zamrznitvi sredstev. Pristojni organi naj bi zaradi tega predvsem preprečevali, da zadevne osebe in subjekti ne pridobijo finančnih ali gospodarskih koristi (npr. sredstev, blaga ali storitev) iz gospodarskih virov. Preprečevanje potrošniške, osebne uporabe gospodarskih virov pa ni zaželeno niti predvideno.

¹⁸ Glej smernice, odstavek 84.

54. Uredbe ne prepovedujejo osebi s seznama osebne uporabe zamrznjenih gospodarskih virov (npr. prebivanje v lastni hiši ali vožnja lastnega avtomobila), za katero torej ni potrebno dovoljenje. Premoženje, ki je primerno le za osebno rabo ali potrošnjo in ga oseba s seznama torej ne more uporabiti za pridobitev sredstev, blaga ali storitev, ni zajeto v opredelitvi „gospodarskih virov“. Zaradi tega ga torej uredbe ne zajemajo, prav tako pa ni potrebno dovoljenje, da se ga da osebi s seznama na razpolago.
55. Če pa bi uporaba zamrznjenih gospodarskih virov pripeljala do gospodarske dejavnosti, ki bi lahko imela za posledico, da oseba s seznama pridobi sredstva, blago ali storitve (npr. če oseba s seznama skuša dati v najem svojo hišo ali svoj avtomobil uporabljati kot taksi), bo predhodno dovoljenje potrebno.
56. Za vsakršno uporabo gospodarskih virov, najsi bo s strani osebe s seznama ali druge osebe, ki razpolaga s takšnimi sredstvi ali jih nadzira, s katero bi se lahko osebi s seznama priskrbelo sredstva, blago ali storitve, je potrebno predhodno dovoljenje. Skupno lastništvo gospodarskih virov ne izniči te zahteve, čeprav premoženje tretje strani kot take po uredbah ni zamrznjeno.

(b) Dajanje gospodarskih virov na razpolago

57. Dajanje gospodarskih virov na razpolago osebi ali subjektu s seznama, vključno z darili, prodajo, menjavo ali vračilom gospodarskih virov, s katerimi razpolaga ali jih nadzira tretja stranka, lastniku s seznama, je prepovedano, če pristojni organ ni izdal dovoljenja v skladu z ustrežno uredbo.

58. Dajanje na razpolago premoženja, ki je primerno le za osebno uporabo ali potrošnjo in ga oseba s seznama torej ne more uporabiti za pridobitev sredstev, blaga ali storitev, ne velja za „dajanje gospodarskih virov na razpolago“ v smislu uredb in zaradi tega zanj ni potrebno dovoljenje (glej tudi del X o odstopanjih).
59. Izraz „dajati na voljo gospodarske vire“, ki ni opredeljen v uredbah, ima po razlagi Sodišča širok pomen. Ne gre za posebno pravno opredelitev, pač pa vključuje vsa dejanja, za katera je na podlagi veljavnega nacionalnega prava potrebna izvršitev, da bi oseba dejansko pridobila pravico do popolnega razpolaganja z zadevnim gospodarskim virom. Prepoved dajanja gospodarskih virov na voljo se uporablja za vsako dajanje gospodarskih virov na voljo, ne glede na protidajatev. Zaradi tega ni pomembno, ali se gospodarski viri dajo na voljo ob plačilu protidajatve, ki bi lahko štela za ustrezno¹⁹.
60. Ukrepi zamrznitve ne zahtevajo od oseb, ki razpolagajo z gospodarskimi viri v lasti osebe ali subjekta s seznama (npr. če je bil odobren najem premičnin ali če so bile premičnine izročene kot poroštvo) ali pa jih nadzirajo, da vrnejo takšne gospodarske vire njihovem lastniku, za tovrstno nadaljnje razpolaganje ali nadzor pa ni potrebno dovoljenje. Vendar pa je od trenutka zamrznitve takšnih gospodarskih virov potrebno predhodno dovoljenje za kakršenkoli nov pogodbeni dogovor v zvezi z njihovo uporabo ali ravnanjem z njimi.
61. Uredbe ne prepovedujejo oskrbe gospodinjstva s komunalnimi storitvami, kot so plin, električna energija, voda in telefonske povezave, saj zaradi njihove potrošniške narave niso prenosljive.

¹⁹ Sodba v zadevi Möllendorf, EU:C:2006:596, točke 51, 56, 58 in 59.

VIII. Lastništvo in nadzor

Utemeljitev

62. Treba je zamrzniti sredstva in gospodarske vire, ki pripadajo, so v lasti ali pod nadzorom fizične ali pravne osebe, ki je uvrščena na seznam. Pod pogoji iz odstavka 35 to vključuje sredstva v lasti subjektov, ki niso uvrščeni na seznam in so v lasti ali pod nadzorom oseb ali subjektov, uvrščenih na seznam.

Lastništvo

63. Pri oceni, ali je pravna oseba ali subjekt v lasti druge osebe ali subjekta, se upošteva merilo lastništva 50 % ali več lastniških pravic subjekta ali lastništva večinskega deleža v njem²⁰. Če je to merilo izpolnjeno, se šteje, da je pravna oseba ali subjekt v lasti druge osebe ali subjekta.

Pri ocenjevanju lastništva naj bi se upoštevalo tudi združeno lastništvo subjekta. Na primer, če ima ena od oseb, uvrščenih na seznam, v lasti 30 % subjekta, druga oseba, uvrščena na seznam, pa ima v lasti 25 % subjekta, naj bi se za ta subjekt načeloma štelo, da je v lasti oseb, uvrščenih na seznam.

²⁰ Merilo iz opredelitve pojmov v Uredbi št. 2580/2001.

Nadzor

64. Pri oceni, ali je pravna oseba ali subjekt pod nadzorom druge osebe ali subjekta, bodisi samostojnim nadzorom ali nadzorom v dogovoru z drugim delničarjem ali drugo tretjo stranjo, se lahko med drugim upoštevajo naslednja merila:
- a. imeti pravico ali pristojnost za imenovanje ali odpoklic večine članov upravnega, vodstvenega ali nadzornega organa take pravne osebe ali subjekta;
 - b. imenovati, zgolj na podlagi uveljavljanja glasovalnih pravic, večino članov upravnih, vodstvenih ali nadzornih organov pravne osebe ali subjekta, ki so svoje funkcije opravljali v preteklem finančnem letu in jih opravljajo tudi v tekočem finančnem letu;
 - c. nadzorovati, samostojno ali v dogovoru z drugimi delničarji ali člani pravne osebe ali subjekta, večino glasovalnih pravic delničarjev ali članov v tej pravni osebi ali subjektu;
 - d. imeti pravico do izvajanja prevladujočega vpliva nad pravno osebo ali subjektom v skladu z dogovorom, sklenjenim s to pravno osebo ali subjektom, ali v skladu z določbo v statutu tega podjetja, kadar zakonodaja, ki ureja tako pravno osebo ali subjekt, to dopušča;
 - e. imeti pristojnost za dejansko uveljavljanje pravice do izvajanja prevladujočega vpliva iz točke (d) in ne biti lastnik te pravice²¹;
 - f. imeti pravico uporabljati vsa premoženjska sredstva pravne osebe ali subjekta ali del teh sredstev;
 - g. voditi posle pravne osebe ali subjekta na enotni podlagi in objavljati konsolidirane zaključne račune;
 - h. skupaj in solidarno porazdeliti finančne obveznosti pravne osebe ali subjekta ali jamčiti zanje.

²¹ Vključno v obliki navideznih družb.

65. Če je katero od teh meril izpolnjeno, se šteje, da je pravna oseba ali subjekt pod nadzorom druge osebe ali subjekta, razen če je mogoče dokazati nasprotno za vsak posamezni primer.
66. Izpolnjevanje zgornjih meril za ugotavljanje lastništva ali nadzora se lahko izpodbija za vsak posamezni primer.
67. V naslednjih primerih so opisane okoliščine, ki lahko štejejo kot znak, da je subjekt, ki ni uvrščen na seznam, pod nadzorom osebe ali subjekta, uvrščenega na seznam. Ti primeri niso izčrpni in so namenjeni le ponazoritvi:

a) Večinski delež

- Oseba, uvrščena na seznam, je največji delničar podjetja v primerjavi z drugimi delničarji. Na primer, oseba, uvrščena na seznam, ima 40-odstotni delež, drugi delničarji pa vsak po 10-odstotnega. Takšne okoliščine lahko upravičujejo nadaljnjo analizo, ali oseba, uvrščena na seznam, izpolnjuje katero od navedenih meril glede nadzora (na primer, ali je pristojna za imenovanje večine direktorjev v upravnem odboru).

b) Možnost odkupa

- Izveden je bil menedžerski odkup, pri čemer prejšnji lastnik s seznama lahko odkupi podjetje pod ugodnimi pogoji. To bi lahko upravičilo nadaljnjo analizo, ali ima prejšnji lastnik s seznama nadzor, zlasti kadar bi se bilo mogoče brez težav sklicevati na te pogoje.

c) Prenos delnic tik pred uvrstitvijo na seznam

- Tudi prenos pomembnejšega števila delnic subjekta, ki ni uvrščen na seznam, na novega lastnika, tik preden se oseba uvrsti na seznam ali po tem (če se to upošteva na podlagi ustreznih uredb Sveta), lahko kaže na to, da je oseba s seznama obdržala nadzor, in lahko sproži dodatno preiskavo vpliva prejšnjega lastnika na novega. „Pomembnejše“ število delnic ne pomeni le številčno večje število, temveč tudi manjše število delnic, ki prodajalcu, uvrščenemu na seznam, na primer omogoči, da ne doseže praga lastništva.

d) Uporaba navideznih lastnikov

- Novi lastnik je tesno povezan s prejšnjim lastnikom s seznama, na primer je njegov družinski član ali nekdanji zaposleni/poslovni partner, prodajna cena pa je bila morda prenizka ali kako drugače neobičajna, ali
- subjekt ima svetovalca (ali odbor svetovalcev), ki ima pooblastila za sprejemanje končnih odločitev glede dejavnosti subjekta, tudi če to iz njegovega naziva ali funkcije ni očitno samo po sebi, ali
- obstaja pisni sporazum, iz katerega je razvidno, da ima nedelničar ali delničar z manjšimi deleži pooblastilo za izključno odločanje o poslovanju subjekta, ali
- namesto oseb, ki naj bi bile odgovorne za subjekt, sprejemajo odločitve osebe s seznama.

3) Uporaba trustov, slamnatih družb in družb z omejeno odgovornostjo

- Subjekt je del nepotrebno zapletene korporacijske strukture, ki lahko vključuje subjekte, kot so slamnate družbe, družbe z omejeno odgovornostjo in/ali truste, ki so povezani z osebo s seznama. Nekateri od teh subjektov so bili ustanovljeni ali so spremenili svojo identiteto tik pred sprejetjem režima sankcij ali uvrstitvijo osebe na seznam ali po tem (če se to upošteva na podlagi ustreznih uredb Sveta) in/ali nimajo nobene verodostojne poslovne dejavnosti.
- En ali več trustov se uporablja kot prejemnik oziroma prejemniki sredstev subjekta, ki je v lasti ali pod nadzorom osebe s seznama. Pri upravljanju trustov lahko sodelujejo strokovnjaki iz jurisdikcije, v kateri so bili trusti ustanovljeni.

Posredno dajanje sredstev ali gospodarskih virov na razpolago osebam in subjektom s seznama

68. Če se v skladu z navedenimi merili ugotovi lastništvo ali nadzor, se dajanje sredstev ali gospodarskih virov na razpolago pravnim osebam ali subjektom, ki niso na seznamu in jih ima oseba ali subjekt s seznama v lasti ali pa jih nadzira, načeloma šteje za posredno dajanje sredstev ali gospodarskih virov na razpolago osebi ali subjektu s seznama, razen če je glede na posamezen primer z uporabo analize tveganja in ob upoštevanju vseh ustreznih okoliščin, vključno s spodaj navedenimi merili, mogoče upravičeno ugotoviti, da zadevna oseba ali subjekt s seznama ne bo uporabil zadevnih sredstev ali gospodarskih virov oziroma da mu ti ne bodo namenjeni.

Med drugim je treba upoštevati naslednja merila:

- i. datum in naravo pogodbenih razmerij med zadevnimi subjekti (na primer prodajne ali nakupne pogodbe ali pogodbe o delitvi dobička);
- j. pomen sektorja dejavnosti subjekta, ki ni na seznamu, za subjekt s seznama;
- k. značilnosti sredstev ali gospodarskih virov, ki se dajo na razpolago, vključno z njihovo morebitno uporabo v praksi s strani subjekta s seznama in z možnostjo njihovega prenosa temu subjektu.

69. Če oseba ali subjekt, ki ni na seznamu, uporablja gospodarski vir za ustvarjanje dobička, ki se morda delno distribuira delničarju s seznama, to samo po sebi ne šteje, kot da je bil uporabljen v korist osebe ali subjekta s seznama.

70. Treba je opozoriti, da lahko posredno dajanje sredstev ali gospodarskih virov na razpolago osebam ali subjektom s seznama vključuje tudi dajanje teh sredstev ali virov na razpolago osebam ali subjektom, ki jih subjekti s seznama nimajo v lasti ali jih ne nadzirajo.

IX. „Delovanje za račun“

Pojem „delovanja za račun ali po navodilih“ fizične ali pravne osebe, subjekta ali organa je prav tako relevanten in izrecno naveden v okviru več prepovedi v okviru sankcij.

71. Pojem „delovanja za račun ali po navodilih“ fizične ali pravne osebe, subjekta ali organa je prav tako relevanten in izrecno naveden v okviru več prepovedi v okviru sankcij. V tem smislu se ta pojem sicer razlikuje od pojma lastništva ali nadzora, vendar se njegovi učinki lahko obravnavajo enako²², v vsakem primeru pa naj bi se razmerje „delovanja za račun ali po navodilih“ ugotovilo samo po sebi.
72. Če ni opredelitve, ki bi se lahko uporabila za oceno, ali je fizična ali pravna oseba, subjekt ali organ deloval za račun ali po navodilih fizične ali pravne osebe, subjekta ali organa s seznama, bi lahko merila, ki jih je treba upoštevati, med drugim vključevala:
- a) natančno lastniško/nadzorno strukturo, vključno s povezavami med fizičnimi ali pravnimi osebami, subjekti ali organi;
 - b) naravo in namen transakcije skupaj z navedenimi poslovnimi dolžnostmi pravne osebe, subjekta ali organa;
 - c) predhodne primere delovanja za račun ali po navodilih fizične ali pravne osebe, subjekta ali organa s seznama;
 - d) razkritje s strani tretjih oseb, ugotovljeno iz verodostojnih, zanesljivih in neodvisnih virov in/ali dejanskih dokazov, ki kažejo, da je fizična ali pravna oseba, subjekt ali organ dala navodila.

²² Sodba z dne 10. septembra 2019, *HTTS Hanseatic Trade Trust & Shipping GmbH/Svet Evropske unije*, C-123/18 P, EU:C:2019:694, točke 77–79.

Izvzetje od odgovornosti

73. Našteti elementi ne vplivajo na določbe o izvzetju od odgovornosti, ki so navedene v ustreznih pravnih aktih.

Izmenjava informacij

74. Ustrezne uredbe EU²³ določajo, da so države članice v skladu s pravom EU zavezane izmenjavi ustreznih informacij, s katerimi razpolagajo; takšna izmenjava informacij prispeva k lažji izvedbi navedenih ocen. Kadar ima pristojni organ države članice informacije o tem, da je pravna oseba ali subjekt, ki ni na seznamu, v lasti ali pod nadzorom osebe ali subjekta s seznama, ali kakršne koli informacije, ki bi lahko vplivale na učinkovito izvrševanje prepovedi posrednega dajanja sredstev ali gospodarskih virov na razpolago, naj bi zadevna država članica v skladu z nacionalno zakonodajo izmenjala zadevne informacije z drugimi državami članicami in Komisijo.
75. Brez poseganja v veljavna pravila o poročanju, zaupnosti in poklicni skrivnosti naj bi gospodarski subjekt, ki ve, da je pravna oseba ali subjekt, ki ni na seznamu, v lasti ali pod nadzorom osebe ali subjekta s seznama, o tem neposredno ali prek države članice obvestil pristojni organ zadevne države članice in Komisijo.

Predlogi za uvrstitev na seznam

76. Zadevne države članice naj bi po potrebi tudi predlagale, da se na seznam uvrsti pravna oseba ali subjekt, za katerega je ugotovljeno, da je v lasti ali pod nadzorom osebe ali subjekta, ki je že na seznamu.

²³ Na primer člena 40 in 44 Uredbe (EU) št. 267/2012 o omejevalnih ukrepih proti Iranu ter člena 29 in 30 Uredbe (EU) št. 36/2012 o omejevalnih ukrepih glede na razmere v Siriji.

X. Pravni subjekti s seznama

77. V primeru, da se pravni subjekt uvrsti na seznam in je treba uveljaviti ukrepe zamrznitve, se obstoj tega subjekta kot takega ne prepove. V primeru podjetja bo zamrznitev njegovega premoženja vplivala na njegovo delovanje in imela neposredne posledice za tretje osebe, na primer zaposlene, upnike in druge, ki morda nimajo nič opraviti s tem, da je bil subjekt uvrščen na seznam. Poslovanje s takšnim subjektom običajno pomeni, da se mu dajejo na razpolago sredstva ali gospodarski viri ali da se spremeni oblika njegovih sredstev ali gospodarskih virov, oboje pa je prepovedano oziroma je za to potrebno predhodno dovoljenje pristojnih organov.
78. V primerih, ko se zamrznitev premoženja nanaša na sredstva in gospodarske vire kreditne ali finančne institucije, se za sprostitev sredstev z računov, ki jih imajo osebe ali subjekti, ki jih ukrepi ne zadevajo, v zadevni kreditni ali finančni instituciji, uporabi odstopanje „predhodnih pogodb“, če je bil račun odprt pred datumom uvrstitve zadevnega subjekta na seznam²⁴.
79. Glede nadaljevanja dejavnosti pravnega subjekta s seznama in zaradi preprečevanja zlorab sredstev je treba določiti ustrezne pogoje, ki jih je treba še oblikovati. Med te pogoje se lahko vključijo ukrepi, s katerimi se zagotovi upravljanje subjekta na način, ki ne bo ogrozil zamrznitve denarnih sredstev in gospodarskih virov ter prepovedi glede dajanja na razpolago denarnih sredstev in gospodarskih virov. Države članice bodo nadalje preučile, kako bi to izvedle v praksi. Za ponovno prosto delovanje brez omejitev je potrebno črtanje s seznama.

XI. Odstopanja

80. Pristojni organ, ki ukrepa v skladu s črko in duhom uredb, pri odobritvi odstopanj upošteva temeljne pravice oseb in subjektov s seznama. V skladu s posebnimi odstopanji, določenimi v ustreznih uredbah, lahko pristojni organi upoštevajo naslednje:

²⁴ Točka 28 smernic.

- osnovne potrebe oseb s seznama, vključno s plačili za živila, najemnino ali hipoteko, zdravila in zdravstveno oskrbo, davke, zavarovalne premije in pristojbine za storitve javnih gospodarskih služb;
- pravico do obrambe v zvezi z izdatki, povezanimi z zagotavljanjem pravnih storitev;
- lastninsko pravico osebe ali subjekta s seznama (ko zamrznitev premoženja ne vpliva na lastništvo osebe ali subjekta s seznama, temveč na možnost uporabe sredstev):
- lastninsko pravico pravne osebe ali subjekta, ki hrani zamrznjena sredstva in ni na seznamu;
- lastninsko pravico osebe ali subjekta s seznama in tudi osebe ali subjekta, ki ni na seznamu, v razmerju do pogodb, sklenjenih med njimi pred uvrstitvijo na seznam;
- mednarodno pravo o diplomatskih in konzularnih odnosih;
- varnost ljudi in varstvo okolja ali
- humanitarne namene, kot so zagotavljanje ali lajšanje zagotavljanja pomoči, vključno z zdravili in hrano, ali premestitev humanitarnih delavcev in s tem povezana pomoč ali za evakuacijo iz ciljne države.

81. Finančni omejevalni ukrepi ne vplivajo na svobodo osebe s seznama do dela. Za plačilo za takšno delo pa je vseeno potrebno dovoljenje. Pristojni organ naj bi opravil ustrezne poizvedbe (npr. da se potrdi zaposlitev) in postavil ustrezne pogoje, da se prepreči izogibanje ukrepom. V takšnih okoliščinah naj bi dovoljenje običajno predvidevalo, da se plačila nakazujejo na zamrznjen račun. Vsa plačila v gotovini naj bi se izrecno dovolila. Dovoljenje naj bi prav tako omogočilo običajne odbitke za prispevke za socialno varnost in davke²⁵. Dovoljenje je potrebno tudi, da se osebi s seznama da na razpolago socialna podpora.

²⁵ Odbitke za prispevke za socialno varnost in davke je mogoče odobriti na podlagi odstopanj za osnovne izdatke (glej smernice, odstavek 83, pododstavek 1).

Prenos sredstev med kreditnimi in finančnimi institucijami EU ter kreditnimi in finančnimi institucijami v tretji državi v zvezi z nekaterimi obveznimi pristojbinami ali pristojbinami za nujne primere

82. Če uredbe prepovedujejo prenos sredstev med finančnimi in kreditnimi institucijami EU na eni strani ter kreditnimi in finančnimi institucijami v tretji državi na drugi strani, naj bi to vplivalo na stroške storitev, opravljenih s strani vlade te tretje države v povezavi s preleti ali pristanki v sili zračnih plovil, ki so v lasti osebe, registrirane v EU, ali jih ta oseba upravlja, pod pogojem, da (i) se plačilo niti posredno niti neposredno ne izplača osebi ali subjektu s seznama ali v korist tej osebi ali subjektu ter da (ii) plačilo upošteva vse obveznosti obveščanja ali pridobitve dovoljenja, določene v veljavnih pravnih aktih.
83. Če uredbe prepovedujejo prenos sredstev med finančnimi in kreditnimi institucijami EU na eni strani ter kreditnimi in finančnimi institucijami v tretji državi na drugi strani, naj bi to vplivalo na stroške storitev, opravljenih za vstop v sili v pristanišče te tretje države ladij, ki so v lasti osebe, registrirane v EU, ali jih ta oseba upravlja, pod pogojem, da (i) se plačilo niti posredno niti neposredno ne izplača osebi ali subjektu s seznama ali v korist tej osebi ali subjektu ter da (ii) plačilo upošteva vse obveznosti obveščanja ali pridobitve dovoljenja, določene v veljavnih pravnih aktih.

XII. Vodilo pri obravnavi zahtevkov za odstopanja

84. Osebe in subjekti s seznama lahko zaprosijo za dovoljenje za uporabo njihovih zamrznjenih sredstev ali gospodarskih virov, na primer, če želijo izpolniti obveznosti do upnika. Vendar pa se osebe in subjekti s seznama ne morejo sklicevati na ukrepe zamrznitve kot izgovor za neizpolnjevanje obveznosti, če niso zaprosili za dovoljenje.

85. Sredstva, ki se v imenu osebe ali subjekta na seznamu prenesejo z banke, ki ni v EU, v povezavi s plačilom državljanu ali subjektu EU za opravljene storitve ali dobavljeno blago, preden je bila oseba/subjekt, ki je zahtevala prenos, uvrščena na seznam, se lahko načeloma dovolijo, če je na podlagi ocene za vsak primer posebej ugotovljeno naslednje: (i) prenos je namenjen državljanu/subjektu EU, (ii) prenos se opravi za plačilo storitve ali blaga, opravljene oziroma dobavljenega, preden je bila oseba/subjekt, ki zahteva prenos, uvrščena na seznam, (iii) plačilo se ne izplača osebi ali subjektu s seznama ali v korist tej osebi ali subjektu ter (iv) plačilo se ne izvede z namenom izogibanja omejevalnim ukrepom.
86. Zainteresirane strani prav tako lahko zaprosijo za dovoljenje za dostop do zamrznjenih sredstev ali gospodarskih virov v skladu z nacionalnimi postopki. Oseba s seznama naj bi bila, kolikor je to mogoče, obveščena o takšnih zahtevkih. Postopek za izdajo dovoljenja ne izključuje običajnih postopkov, potrebnih za določitev veljavnosti zahtevkov do osebe ali subjekta s seznama, dovoljenje pa samo po sebi ne daje pravice. Pri obravnavanju takšnih zahtevkov naj bi pristojni organi med drugim upoštevali dokaze, ki jih priskrbita upnik in oseba ali subjekt s seznama glede tega, ali obstaja pravna obveznost (pogodbena ali določena z zakonom) za zagotovitev sredstev ali gospodarskih virov, obenem pa naj bi preučili, če obstaja nevarnost izogibanja ukrepom (npr. če vezi upnika z določeno osebo ali subjektom dajejo povod za sum).
87. Oseba ali subjekt, ki želi dati osebi ali subjektu s seznama na razpolago sredstva ali gospodarske vire, mora zaprositi za dovoljenje, razen v posebnih primerih, ko velja zagotovitev sredstev ali gospodarskih virov za izvzetje po veljavni uredbi. Pri obravnavi takšnih zahtevkov naj bi pristojni organi med drugim upoštevali dokaze, ki se priskrbijo glede utemeljenosti zahtevka, obenem pa naj bi tudi presodili, ali so vezi prosilca z osebo ali subjektom s seznama takšne narave, da bi lahko posumili na njuno sodelovanje v namen izogibanja²⁶ ukrepom zamrznitve.

²⁶ Glej tudi sodbo v zadevi *Mohsen Afrasiabi in drugi*, EU:C:2011:874, točke 60–62 in 68. Za razlago zveze „zavestno in namerno“, uporabljene v zvezi z izogibanjem, glej točko 68 iste sodbe. Sodišče je ugotovilo, da so kumulativni pogoji v zvezi z znanjem in naklepom izpolnjeni, če oseba, ki sodeluje pri dejavnosti s takim ciljem ali tako posledico, tema namerno sledi ali vsaj ve, da bi to sodelovanje lahko pripeljalo do takega cilja ali take posledice, in v to možnost privoli.

88. Pri obravnavanju zahtevkov za dovoljenje za uporabo zamrznjenih sredstev ali gospodarskih virov ali za dajanje na razpolago sredstev ali gospodarskih virov naj bi pristojni organi opravili kakršnekoli nadaljnje poizvedbe, ki bi se jim zdele ustrezne glede na okoliščine, med drugim bi se lahko posvetovali tudi z drugimi zainteresiranimi državami članicami. Prav tako naj bi pristojni organi upoštevali pogoje ali nadzorne ukrepe, s katerimi bi se izognilo temu, da se sproščena sredstva ali gospodarski viri uporabijo v namene, ki niso združljivi z namenom odstopanja. Na primer, neposredna bančna nakazila imajo prednost pred gotovinskimi plačili.
89. Kjer je to potrebno, naj bi se ob odobritvi dovoljenja predvideli tudi ustrezni pogoji ali omejitve (npr. glede količine ali vrednosti sredstev ali gospodarskih virov, ki bi se lahko dali na razpolago vsak mesec), in sicer ob upoštevanju meril, določenih v uredbah. Vsa dovoljenja naj bi bila izdana v pisni obliki in pred uporabo zadevnih sredstev ali gospodarskih virov oziroma njihovim dajanjem na razpolago.
90. Po uredbah morajo pristojni organi obvestiti osebo, ki vloži zahtevek, in druge države članice, ali je bilo zahtevku ugodeno²⁷. Takšna izmenjava informacij omogoča državam članicam, da usklajujejo odobritev odstopanj v okoliščinah, ko so sredstva ali gospodarski viri osebe s seznama zamrznjeni v več kot eni državi članici.

Humanitarna dovoljenja

91. Da bi se bolje odzivali na nujne in spreminjajoče se razmere na terenu, naj bi pristojni organi prošnje za dovoljenje za humanitarne namene obravnavali prednostno, kadar je to primerno, in zagotovili, da prosilci poznajo postopek, kontaktne točke in okvirni časovni raspored postopka odobritve.

²⁷ Uredba (ES) št. 2580/2001 prav tako zahteva, da se ta informacija zagotovi katerikoli drugi osebi, organu ali subjektu, za katerega je znano, da ga to neposredno zadeva. To bi lahko bila najboljša praksa tudi v primerih, kjer uredbe tega ne zahtevajo.

Prosilci naj bi pristojnim organom pojasnili nujnost in temeljni humanitarni namen prijave.

C. Prepovedi dobave blaga

92. Če uredba določa in zahteva ureditev za izdajanje dovoljenj, naj bi pristojni organ v primeru zavrnitve prošnje za dovoljenje o tem obvestil druge pristojne organe in Komisijo. V nekaterih uredbah obveznost uradnega obveščanja o zavrnitvi prošnje za dovoljenje ni izrecno navedena, kljub temu pa naj bi si pristojni organi prizadevali za uradno obveščanje o zavrnitvi dovoljenj, da se zmanjša tveganje za izkrivljanje konkurence na notranjem trgu.

D. Usklajevanje in sodelovanje

93. Države članice naj bi zagotovile učinkovite nacionalne mehanizme usklajevanja in komunikacije med vsemi ustreznimi vladnimi agencijami, organi in službami, ki so pristojni na področju omejevalnih ukrepov, na primer ministrstva, enote za finančni nadzor, finančni inšpektorji, obveščevalne in varnostne službe, pravosodni organi, javno tožilstvo in drugi organi kazenskega pregona, kjer je to ustrezno.
94. Usklajevanje naj bi omogočalo hitro razpolaganje z obveščevalnimi podatki in na podlagi teh ukrepanje s strani drugih udeleženih akterjev. Poleg tega naj bi bile poizvedbe, kjer je to mogoče, osredotočene na situacije, povezane z velikim tveganjem. Takšen pristop na podlagi obveščevalnih podatkov in ocene tveganja bi lahko prispeval k večji učinkovitosti.

95. Države članice naj bi izmenjevale informacije med drugim z drugimi državami članicami, Komisijo, ESZD, Europolom, Eurojustom, FATF, odbori za sankcije, ki jih ustanovi Varnostni svet ZN (vključno z odborom, ustanovljenim na podlagi Resolucije 1267 (1999) v zvezi z Al Kajdo), in Protiterorističnim odborom VSZN, kjer je to ustrezno²⁸.
96. Poskrbljeno naj bi bilo za postopke usklajevanja in izmenjave informacij ter tako zagotovljeno, da se informacije, na katerih bi lahko temeljil predlog za uvrstitev na seznam ali za črtanje z njega, pošiljajo brez nepotrebnih zamud. Takšni postopki naj bi se vzpostavili na nacionalni ravni znotraj držav članic in med državami članicami ter po potrebi tudi med EU, tretjimi državami, ZN in drugimi ustreznimi mednarodnimi organizacijami.

Analiza finančnih računov

97. Države članice naj bi zagotovile, da ustrezne agencije ali službe analizirajo finančne transakcije, povezane z računi oseb ali subjektov s seznama. Druge države, mednarodne organizacije in ustrezni organi EU, pristojni za področje financiranja terorizma, na primer Europol, naj bi bili obveščeni o rezultatih takšnih analiz, kolikor je to pravno mogoče. Države članice naj bi imele v ta namen pripravljene ustrezne postopke. V nekaterih uredbah so izrecno določene analize sumljivih pravnih poslov s strani pristojnih organov po priglasitvi finančnim institucijam²⁹.

²⁸ Glej tudi točko 17 Priloge I k smernicam (neuradni forum za razprave o vprašanih izvajanja).

²⁹ Glej člen 30(6)(d) Uredbe Sveta (EU) št. 267/2012 z dne 23. marca 2012 o omejevalnih ukrepih proti Iranu in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 961/2010.

Povezanost in dialog s finančnim sektorjem o ukrepih zamrznitve

98. Države članice naj bi v zvezi z izvajanjem ukrepov zamrznitve razvile strukturiran dialog in sodelovanje z ustreznimi zasebnimi organizacijami, ki spadajo pod njihovo pristojnost, na primer s kreditnimi in finančnimi institucijami, da bi zagotovile učinkovito izvajanje, optimizirale instrument omejevalnih ukrepov in skušale olajšati upravno breme teh organizacij, kolikor je to mogoče.
99. Komisija ter, če je ustrezno, ESZD in Svet bodo z ustreznimi finančnimi organizacijami vzdrževali dialog na ravni EU o vprašanih izvajanja in zakonodajnih vprašanjih. V primerih financiranja terorizma si bodo države članice prizadevale tudi, da bodo finančnemu sektorju zagotovile ustrezne (in pravočasne) informacije in povratne informacije, kjer je to mogoče, tudi obveščevalne narave, ter posodobljene informacije o vzorcih financiranja terorizma.
100. Države članice bi lahko premislile tudi o vzpostavitvi kanalov za zagotavljanje smernic in nasvetov zakonodajalcem na finančnem področju ter kreditnim in finančnim institucijam.

Razširjanje informacij o ukrepih zamrznitve med druge osebe

101. Države članice naj bi organizacije gospodarskih subjektov, ki ne spadajo v finančni sektor, in javnost obveščale o obstoju finančnih omejevalnih ukrepov, zlasti glede prepovedi dajanja sredstev in gospodarskih virov na razpolago osebam s seznama, ob čemer naj bi razložile podrobnosti glede teh ukrepov.

Instrumenti uporabe

102. Komisija naj bi še naprej zagotavljala dostop javnosti (zlasti kreditnih in finančnih institucij) do „elektronskega zbirnega seznama ciljnih finančnih sankcij“ (*electronic-Consolidated Targeted Financial Sanctions List* (e-CTFSL)), kakor sta ga sestavila Komisija in evropski kreditni sektor.

103. Komisija naj bi zagotovila, da se seznam redno posodablja.
104. Države članice naj bi, kjer je to ustrezno, zagotovile dostop javnosti (zlasti kreditnih in finančnih institucijam ter drugih ustreznih gospodarskih akterjev) do ustreznih informacij glede nacionalnih ukrepov, vključno z določitvijo oseb in sodnimi nalogi, na primer v zvezi s t. i. domačimi teroristi.
105. Komisija javnosti zagotavlja dostop do več dodatnih orodij za lažje razumevanje in izmenjavo informacij.

Zemljevid sankcij EU

106. Interaktivni zemljevid sankcij EU javnosti omogoča, da neposredno preveri vse veljavne omejevalne ukrepe EU in ustrezne uredbe EU. Prek filtrirnega sistema prikazuje tudi sezname posameznikov in subjektov, za katere veljajo ukrepi zamrznitve in/ali omejitve vstopa (prepoved potovanja). Poleg tega orodje omogoča tudi dostop do resolucij, ki jih sprejme Varnostni svet Združenih narodov, ter do sklepov in uredb, s katerimi so te resolucije prenesene v pravo Unije. Zemljevid sankcij EU vključuje tudi seznam pristojnih nacionalnih organov v državah članicah, ki so odgovorni za izvajanje sankcij EU.
107. Orodje je zaradi preproste uporabe učinkovit vir informacij.
108. Na voljo je prek povezave: <https://sanctionsmap.eu>.
109. Poleg tega zemljevid sankcij EU javnosti omogoča naročanje na prejemanje elektronskih obvestil ob objavi novega konsolidiranega seznama prepovedi potovanj in/ali novega konsolidiranega seznama finančnih sankcij.

Orodje za žvižgače v zvezi s sankcijami EU

110. Kršitve sankcij je mogoče prijaviti na dva načina: 1) s pošiljanjem elektronske pošte na naslov relex-sanctions@ec.europa.eu ali 2) s pošiljanjem sporočila prek orodja za žvižgače v zvezi s sankcijami EU.
111. To orodje povečuje učinkovitost sankcij EU, saj omogoča varno in anonimno poročanje Komisiji o morebitnih kršitvah sankcij. Predložene informacije se lahko nanašajo na konkretne primere, dejstva, okoliščine v zvezi z vpletenimi posamezniki, subjekti in tretjimi državami. Nanaša se lahko tudi na sum ali poskuse izogibanja sankcijam EU.
112. Dostop do orodja je možen prek povezave URL: <https://EUsanctions.integrityline.com>.
113. Komisija je vzpostavila kontaktno točko na ravni EU za humanitarno pomoč v okoljih, za katera veljajo sankcije. Čeprav je bilo to orodje vzpostavljeno v okviru pandemije COVID-19, se še naprej uporablja za razširjanje in po potrebi olajšanje dela gospodarskih in humanitarnih akterjev na terenu.

Ocenjevanje

114. Ocenjevanje učinkovitosti omejevalnih ukrepov EU je pomembno, pri njem pa naj bi se upoštevale povratne informacije na primer s strani držav članic, Komisije, ESZD, vodij misij EU, carinskih organov, zasebnega sektorja, ZN in drugih ustreznih institucij.

115. Države članice naj bi si prizadevale, da vzpostavijo ustrezne nacionalne postopke ocenjevanja, zlasti učinkovitosti nacionalnega ukrepanja pri uporabi omejevalnih ukrepov, med drugim ob upoštevanju rezultatov dialoga z zasebnim sektorjem³⁰.
116. Rezultati takšnega ocenjevanja naj bi se po potrebi sporočali RELEX/Organu za sankcije.

E. Horizontalni režimi sankcij

117. Evropska unija je nedavno sprejela tako imenovane „horizontalne režime sankcij“ s tematskim področjem uporabe. Te ureditve niso geografsko omejene in omogočajo uvedbo omejevalnih ukrepov proti posameznikom in subjektom za dejavnosti, ki izpolnjujejo posebna merila za uvrstitev na seznam, ne glede na to, kje so se izvajale. Zajemajo področja kemičnega orožja, kibernetičnih napadov, terorizma in človekovih pravic.

Kemično orožje

118. Ta ureditev je bila vzpostavljena leta 2018. Njen cilj je podpreti učinkovito izvajanje in vsesplošno uporabo Konvencije o kemičnem orožju s sprejetjem posebnih ukrepov proti odgovornim za širjenje ali uporabo kemičnega orožja v času vse pogostejših kemičnih napadov.
119. Omejevalni ukrepi vključujejo zamrznitev sredstev, prepoved dajanja sredstev in gospodarskih virov na razpolago ter prepoved vstopa v EU osebam in/ali subjektom, ki so neposredno odgovorni za razvoj in uporabo kemičnega orožja, ter tistim, ki zagotavljajo finančno, tehnično ali materialno podporo tem osebam in subjektom, ter tistim, ki jim pomagajo, jih spodbujajo ali so z njimi povezani.

³⁰ V skladu s priporočiloma št. 6 in 7 Mednarodnih standardov boja proti pranju denarja ter financiranju terorizma in širjenju orožja.

Kibernetski napadi

120. Ta ureditev je bila vzpostavljena leta 2019 in omogoča, da se na seznam uvrstijo posamezniki in subjekti, odgovorni za kibernetske napade ali vpleteni v kibernetske napade, ki ogrožajo EU ali njene države članice.

EU zagotavlja dodatno orodje za krepitev odpornosti in zmožnosti za zaščito celovitosti in varnosti EU, držav članic in njihovih državljanov pred kibernetskimi grožnjami in zlonamernimi kibernetskimi dejanji. Omejevalni ukrepi vključujejo zamrznitev sredstev, prepoved dajanja sredstev in gospodarskih virov na razpolago ter prepoved vstopa v EU osebam in/ali subjektom, odgovornim za kibernetske napade ali poskuse kibernetskih napadov, ter tistim, ki so vpleteni v te napade ali jim zagotavljajo finančno, tehnično ali materialno podporo, in tistim, ki jim pomagajo, jih spodbujajo, omogočajo ali so z njimi povezani.

Terorizem

121. Dve ureditvi Svetu omogočata sprejetje omejevalnih ukrepov na področju boja proti terorizmu.

122. Ureditev v zvezi s terorizmom, sprejeta leta 2016, EU omogoča, da sprejme avtonomne omejevalne ukrepe proti posameznikom in subjektom, povezanim z ISIL/Daiš ali Al Kajdo. Pred tem je bilo mogoče omejevalne ukrepe uporabiti le za tiste, ki jih je Varnostni svet ZN uvrstil na seznam.

Za izvajanje Resolucije VSZN 1373(2001) je Evropska unija decembra 2001 sestavila seznam oseb, skupin in organizacij, vpletenih v teroristična dejanja, za katere veljajo omejevalni ukrepi iz Skupnega stališča 2001/931/SZVP (v nadaljnjem besedilu: Skupno stališče 2001/931). V Skupnem stališču 2001/931 so določena merila za uvrstitev na seznam in opredeljena dejanja, ki pomenijo teroristična dejanja v te namene. Prvotna vključitev na seznam mora temeljiti na odločitvi pristojnega organa države članice ali tretje države v zvezi z zadevnimi osebami, skupinami ali subjekti.

Hude kršitve in zlorabe človekovih pravic

123. Ta ureditev je bil sprejeta leta 2020 in omogoča imenovanje posameznikov, subjektov in organov, vključno z državnimi in nedržavnimi akterji, ki so odgovorni za hude kršitve in zlorabe človekovih pravic.

Med drugim vključuje genocid, zločine proti človeštvu, mučenje in drugo okrutno, nečloveško ali poniževalno ravnanje ali kaznovanje, suženjstvo, izvensodne, nagle ali samovoljne usmrtitve in uboje, prisilna izginotja oseb, samovoljna pridržanja in aretacije ter druge hude kršitve ali zlorabe človekovih pravic. Torej omogoča obsežno odkrivanje storilcev takih kršitev in zlorab, ne glede na to, ali so posamezniki ali subjekti, državni akterji ali nedržavni akterji.

Omejevalni ukrepi vključujejo zamrznitev sredstev, prepoved dajanja sredstev in gospodarskih virov na razpolago ter prepoved vstopa v EU.

124. Operativni vidiki teh režimov so podobni t. i. geografskim ureditvam, različne stopnje določitve, identifikacije in skladnosti pa ostajajo enake. Orodja Komisije (poglavje V) ostajajo na voljo gospodarskim in humanitarnim subjektom, da se zagotovi enotna razlaga vseh strani.